

Kommunal Rapport

KOMMUNEBAROMETERET 2019

ENDELIG UTGAVE | juli 2019

Kvam

55 % av nøkkeltallene er forbedret siste år

205. plass justert for inntektsnivå | Fylke: nr. 14 | Gruppe: nr. 27

ANNONSE

LAVERE UTSLIPP = LAVERE RENTE

www.kommunalbanken.no/gronn

KBN Kommunalbanken
Norge

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010–2019

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene. Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene	425	377	100	318	270	343	354	295	305	148
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	400	381	112	348	305	385	361	302	331	205
Grunnskole	159	213	68	136	117	130	195	157	132	149
Pleie og omsorg		246	136	91	124	153	175	125	91	15
Barnevern	298	170	280	338	289	298	210	217	248	72
Barnehage	164	347	283	386	407	398	382	257	286	311
Helse			23	43	53	123	48	211	118	31
Sosial	241	403	420	369	362	353	346	363	372	355
Kultur		206	75	135	183	247	230	199	196	194
Miljø og ressurser	119		354	248	244	141	273	205	136	176
Saksbehandling			184	243	257	276	187	275	354	246
Vann og avløp			324	211	141		27	235	273	47
Økonomi	366	345	150	375	333	356	426	398	380	338
Kostnadsnivå		302	316	267	355	333	252	283	215	287
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Fra barometeret ble etablert i 2010 og fram til 2012 var det en utviklingsfase der innholdet ble vesentlig utvidet og endret. Fra 2012 og framover har det i et stort perspektiv vært forholdsvis små endringer fra år til år.

Tabellen over viser utviklingen i antall nøkkeltall, og hvor mange kommuner som har blitt rangert. I 2019-utgaven er det 14 nye nøkkeltall i forhold til 2018-utgaven.

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene				398	371	371	346	311	269	148
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger				399	374	376	372	333	307	205
Grunnskole				360	265	220	145	171	107	149
Pleie og omsorg	46	141	47	176	107	189	46	40	48	15
Barnevern					198	166	165	149	205	72
Barnehage						333	343	310	357	311
Helse	1	83	225	96	88	208	89	158	77	31
Sosial			9	9	351	346	362	326	362	355
Kultur	113	119	134	230	161	172	273	249	252	194
Miljø og ressurser		280	268	318	227	251	216	245	224	176
Saksbehandling	320	243	280	201	187	174	232	325	255	246
Vann og avløp	197	226	73	122	42	1	67	153	95	47
Økonomi				310	313	260	413	375	371	338
Kostnadsnivå					1	1	371	371	286	287
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2019-barometeret. Plasseringene vil derfor *avvike* fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Vær oppmerksom på at det for noen nøkkeltall som er i bruk nå, ikke finnes ti års historikk. Denne tabellen er derfor aller mest relevant for de siste fire-fem årene.

Hovedanalyse – endelig utgave 2019

Kvam havner på en 205. plass i den endelige utgaven av Kommunebarometeret 2019 fra Kommunal Rapport. Da har vi justert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Nøkkeltallene er omtrent som de økonomiske forutsetningene tilsier. Ser vi bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 148. plass. Samlet sett er nøkkeltallene til Kvam en god del bedre enn normalen i Kommune-Norge. Samlet sett er nøkkeltallene til Kvam noe bedre enn normalen i Kommune-Norge.

Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt de siste årene. 78 prosent av norsklærerne, 69 prosent av matematikklærerne og 57 prosent av engelsklærerne oppfylte i 2018 kompetansekravene. En del lærere i barneskolen som underviser i norsk, engelsk og matematikk i kommunen mangler fordypning ifølge statistikken. De beste kommunene ligger på 97 prosent. På ungdomsskolen oppfyller de fleste lærerne i matematikk, engelsk og norsk i Kvam nye krav til fordypning.

Nasjonalt har 74,5 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. Andelen økte jevnt fram til 2014, men har siden vært ganske stabil.

Av dem som bor på sykehjem, har 81,6 prosent omfattende pleiebehov landet sett under ett, per 2018. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemsplass. Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Kvam er det hele 85 prosent som er i denne kategorien. Det kan synes som om omsorgen i veldig stor grad er hjemmebasert.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens. Antallet skjermede plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Snittet per 2018 ligger på 39,7 prosent. Kommunen har noen flere skjermede plasser enn gjennomsnittet. I Kvam tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 54 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem. Denne dekningsgraden er langt høyere nå enn for ett år siden, det er positivt. Endringen er på 8 prosentpoeng.

Fra 2020 vil kommunene få en lovpålagt plikt til å ha et dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens. Mange kommuner har dette for en større

eller mindre andel av målgruppa. Bare 155 kommuner har rapportert tall for dette til Helsedirektoratet. I disse kommunene er det i snitt hver fjerde hjemmeboende med demens, som har vedtak om dagtilbud. 52 prosent av hjemmeboende med demens i Kvam har vedtak om dagaktivitetstilbud. Det er høyere enn i de fleste kommuner vi har tall for og trekker opp på barometeret.

Nasjonalt har andelen saker i barnevernet som tar mer enn 3 måneder å behandle, gått litt ned også i fjor. I snitt overholder kommunene nå den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 88 prosent av sakene. Andelen fristbrudd er halvert på noen få år, og har aldri vært lavere. Kommunen holder tremånedersfristen i barnevernet - det er veldig bra. Sett de fire siste årene under ett, er statistikken litt bedre enn i normalkommunen.

Bemanningen i de kommunale barnehagene i Kvam er klart lavere enn i de beste kommunene. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå ble bemanningen -6,35 prosent dårligere i fjor. Var det et planlagt kutt eller mer tilfeldige variasjoner?

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 82,8 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt. I Kvam går 82 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er midt på treet målt mot resten av landet. Ulike talletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

I årets kommunebarometer har vi tre nøkkeltall for utslipp av klimagasser. Tallene viser at utslippene i alle tre kategorier har gått tydelig tilbake de siste årene. Kvam slipper ut 22507 kilo klimagasser per innbygger (målt i CO₂-ekvivalenter), og dette er mye høyere enn landsgjennomsnittet.

Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Nytt av året er at en del kommuner får inntekter fra Havbruksfondet. Denne utbetalingen er trukket fra, for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen. Nasjonalt ble korrigert netto driftsresultat på 1,6 prosent i 2018. For dette nøkkeltallet kan det være viktigere å se på kommunens eget resultat, enn hvordan man klarer seg mot resten av landet.

Korrigert netto driftsresultat var på 1,6 prosent i fjor. Det er bra, i likhet med mange andre kommuner. Målt over de siste fire årene har driften så vidt gått i pluss. Egentlig bør marginen vært bedre enn dette. Kvam har en ganske stor sum

penger på 'bok' i form av disposisjonsfond (9,4 prosent). Har kommunestyret et vedtatt mål for hvor stort disposisjonsfondet bør være? Netto renteeksponert gjeld i kommunen er langt høyere

enn landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Kvam ligger på 54 prosent. Investeringsnivået har vært litt høyt i Kvam de fire siste årene.

Kommunebarometeret 2019 i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder.

Litt forenklet kan vi si at vi måler Norges beste kommune. Første rangering ble publisert i 2010. 2019-barometeret inkluderer 151 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

Kommunal Rapport har alt ansvar for vekting, vurderinger og eventuelle feil i framstillingene. Vi har forutsatt at kommunene har rapportert korrekt. I noen få tilfeller har vi fjernet data som har framstått som mistenkelige. I de tilfellene står kommunen uten data.

Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, for å bidra til en mer opplyst lokaldemokratisk diskusjon.

Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggerne får gode nok tjenester, men om det ser ut

til at kommunen har noe å lære av andre - basert på hvor nær kommunens målbare resultater er kommunene med best resultat. Barometeret er heller ikke en konkurranse i å drive billigst, uten hensyn til tjenestene.

Det er viktig å huske på at det kan finnes gode forklaringer bak en svak tabellplassering, og at tilfeldigheter kan spille en rolle – spesielt i mindre kommuner. Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året. Vi publiserer en forbedringsskår, som viser nøkkeltall som har blitt bedre minus nøkkeltall som har blitt dårligere, justert ut fra hvor stor vekt nøkkeltallet har i barometeret.

Vil du lese mer om kildene som er brukt? Gå til denne artikkelen: <http://kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2019/metode>. Der kan du også finne linker til Kostra-tabellene som er brukt som hovedgrunnlag i barometeret.

Grunnskole

20 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år	41	41	42	132	41	44	3,6	3,8	3,9
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	40	42	42	126	42	44	2,8	4,4	3,9
FRAFALL: Andel elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående innen fem år	80	77	82	71	75	88	5	4,2	4,8
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år	32	30	29	202	31	19,5	3,5	3,7	3,8
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år	8,3	8,9	10	142	10,3	6,1	4,1	4	3,7
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år	3,9	4,6	5,6	141	5,9	3	4,8	4,4	3,8
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	68	77	74	219	73	97	3,7	4,1	3,6
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	83	84	73	218	73	100	4,9	4,8	3,6
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	99	99	98	131	95	100	5,4	5,5	5
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	94	97	98	193	96	100	3,1	4,2	4,6
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år	87	88	88	256	91	95	3	3	2,8
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år	84	89	88	57	86	90	3,3	5,4	4,8
FYSISK AKTIVITET: Elevtimer per år 5.-7. trinn	84	80	84	246	99	150	1,9	1,5	1,9
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	5,9	5,1	5,8	192	5,2	2,3	3,2	3,6	3,2
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	11,8	9,3	9,1	164	9,2	4,9	2,8	3,5	3,6
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	13	10,8	10,6	209	10,1	5,5	2,7	3,4	3,3
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp	0	0,7	0	357	15,8	66	1	1,1	1
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp	28	32	33	158	30	88	3,4	3,7	3,6
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp	0	0,9	0	232	8,5	59	1	1,3	1

Grunnskole

Nasjonalt har karakterene på 10. trinn økt jevnt og trutt de siste årene. At valgfag ble med i beregningsgrunnlaget fra 2014-15, har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn. Resultatene nasjonalt er forbedret i fem år på rad. Karakterene på 10. trinn i Kvam har vært omtrent på gjennomsnittet de siste fire årene.

Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, økt de siste årene. Snittet er nå på 75 prosent. Andelen elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående i løpet av fem år, er nå på 82 prosent.

29 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av tre) på nasjonale prøver. Det er en litt lavere andel enn hva som er normalen i Kommune-Norge.

På 8. trinn ligger 10 prosent av elevene på det nederste mestringsnivået (av fem nivåer). De beste kommunene ligger på 6,1 prosent.

Fra 8. til 9. trinn vil normalt andelen på laveste mestringsnivå bli halvert fra 8. trinn. I Kvam har 5,6 prosent ligget på laveste nivå de siste årene.

Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt de siste årene. 78 prosent av norsklærerne, 69 prosent av matematikklærerne og 57 prosent av engelsklærerne oppfylte i 2018 kompetansekravene. En del lærere i barneskolen som underviser i norsk, engelsk og matematikk i kommunen mangler fordypning ifølge statistikken. De beste kommunene ligger på 97 prosent.

På ungdomsskolen oppfyller de fleste lærerne i matematikk, engelsk og norsk i Kvam nye krav til fordypning.

Ifølge Elevundersøkelsen sier 88 prosent av elevene på 7. trinn i Kvam at de trives godt. Andelen er litt under snittet på 91 prosent.

88 prosent av elevene på 10. trinn sier at de trives godt. I Norge er snittet 86 prosent.

I mange år økte andelen elever som fikk spesialundervisning på nasjonalt nivå, før det kom et par år med nedgang. Nå får 5,2 prosent av elevene på 1. - 4. trinn spesialundervisning. Andelen elever med spesialundervisning er nesten tre ganger så høy på 10. trinn som på 1. trinn. Andelen elever i småskolen i Kvam som får spesialundervisning er på et ganske normalt nivå, 5,8 prosent. Andelen er omtrent som for ett år siden.

På 5.-7. trinn får 9,1 prosent av elevene i Kvam spesialundervisning. Det er omtrent som landsgjennomsnittet. De som ligger lavest er på 4,9 prosent eller lavere.

På ungdomsskolen får 10,6 prosent av elevene i Kvam spesialundervisning. Snittet for landet ligger på 10,1 prosent.

På landsbasis har 15,8 prosent av elevene i småskolen leksehjelp. I Kvam får ingen elever på 1.-4. trinn leksehjelp, ifølge statistikken. Er det virkelig ikke interesse, eller er denne aldersgruppa bare nedprioritert?

På 5.-7. trinn gis leksehjelp til 29,6 prosent når vi ser Skole-Norge under ett. På dette trinnet i Kvam er andelen som får leksehjelp noe høyere enn snittet i Skole-Norge.

8,5 prosent av elevene på ungdomsskolen i Skole-Norge får leksehjelp. I kommunen er det ingen som får leksehjelp på ungdomsskolen, ifølge statistikken.

Pleie og omsorg

20 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning	75	74	78	116	75	84	3,8	3,5	4,6
SYKEHJEM: Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	82	71	85	151	82	97	3,9	2,5	4,1
DEMENS: Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	47	46	54	133	40	91	4	4	4,2
KORTTIDSPLASSE: Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	23	23	20	125	17	39	4,3	4,2	3,9
BEMANNING: Tid med lege på sykehjem	53	46	47	65	34	63	5,2	4,8	4,6
BEMANNING: Tid med fysioterapeut på sykehjem	70	67	61	22	25	61	6	6	6
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	96	99	99	227	88	100	5,3	5,7	5,7
DAGTILBUD: Antall vedtak om dagaktivitet til hjemmeboende med demens, målt mot antall hjemmeboende med demens	52	61	52	36	28	61	4,9	5,7	5,3
REHABILITERING: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år	4,4	4,4	3,1	274	5,4	13,5	3,1	3,1	2,4
PROFIL: Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie	4,6	6,1	5,1	140	4,8	10,7	3,3	4,1	3,6
HJEMMETJENESTE: Andel vedtak om hjemmetjenester som iverksettes innen 15 dager	100	98	100	1	95	100	5,7	5,1	6
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb.	676	196	87	237	128	0	1	2,8	4,3
TRYGGHET: Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år	49	47	50	189	46	72	4,3	4,1	3,9
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut per 1.000 innb. over 80 år	2,8	2,8	2,8	179	5,8	14,5	2,2	2	2
BEMANNING: Årsverk av geriatrik sykepleier per 1.000 innb. over 80 år	4,4	3,7	2,1	328	11,8	28	1,5	1,3	1
HJEMMETJENESTE: Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	39	36	32	177	28	57	4,7	4,5	3,9
BISTAND: Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	86	85	85	118	77	98	4,6	4,6	4,5
BISTAND: Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	62	62	68	138	60	86	3,8	3,8	4,3
BISTAND: Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	24	25	24	19	11,4	23	6	6	6

Pleie og omsorg

Nasjonalt har 74,5 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. Andelen økte jevnt fram til 2014, men har siden vært ganske stabil. 78 prosent av de ansatte i pleie og omsorg i Kvam har fagutdanning. Det er ganske bra målt mot resten av landet. Andelen er litt høyere nå enn for ett år siden.

Av dem som bor på sykehjem, har 81,6 prosent omfattende pleiebehov landet sett under ett, per 2018. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemsplass. Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Kvam er det hele 85 prosent som er i denne kategorien. Det kan synes som om omsorgen i veldig stor grad er hjemmebasert.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens. Antallet skjermede plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Snittet per 2018 ligger på 39,7 prosent. Kommunen har noen flere skjermede plasser enn gjennomsnittet. I Kvam tilsvarende antall plasser i skjermet enhet for demente 54 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem. Denne dekningsgraden er langt høyere nå enn for ett år siden, det er positivt. Endringen er på 8 prosentpoeng.

I gjennomsnitt er 17 prosent av oppholdene på sykehjem i Norge korttidsopphold. Andelen har vært ganske stabil de siste årene. Andelen opphold som er korttidsopphold er omtrent på landsgjennomsnittet. De beste kommunene ligger på 38,6 prosent.

I snitt er det per 2018 34 minutter med lege per beboer per uke i Kommune-Norge. I Kvam fikk beboerne i snitt 47 minutter med lege i uka i fjor. Det er omtrent det samme som året før.

På sykehjem ble det nasjonalt mindre tid med fysioterapeut per beboer i fjor. Det er første gang siden 2009 at tilbudet faller. Snittet per beboer på sykehjem er nå på 25,2 minutter i uka. Målt per beboer er det tilbudet av fysioterapeut på sykehjem noe av det beste i landet. Kommunen ligger på 61 minutter. Det gir en 22. plass på denne tabellen.

For landet sett under ett er 87,8 prosent av plassene på sykehjem det som kan regnes som moderne enerom. Kjøp av plasser i andre kommuner kan være en feilkilde i statistikken for enkelte kommuner. 99 prosent av sykehjemsplassene i Kvam er regnet som moderne enerom.

Fra 2020 vil kommunene få en lovpålagt plikt til å ha et dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens. Mange kommuner har dette for en større eller mindre andel av målgruppa. Bare 155 kommuner har rapportert tall for dette til Helsedirektoratet. I disse kommunene er det i snitt hver fjerde hjemmeboende med demens, som har vedtak om dagtilbud. 52 prosent av hjemmeboende med demens i Kvam har vedtak om dagaktivitetstilbud. Det er høyere enn i de fleste kommuner vi har tall for og trekker opp på barometeret.

Andelen vedtak om hjemmetjenester som er iverksatt innen 15 dager, har for landet gått ned til drøyt 95 prosent. Alle vedtak om hjemmetjenester blir i Kvam satt i verk innen 15 dager, ifølge tall fra Helsedirektoratet.

Antall registrerte trygghetsalarmer tilsvarende på landsbasis 46,4 prosent av alle over 80 år som bor hjemme. Målt mot hvor mange over 80 år som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen midt på treet.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatrike sykepleiere i kommunene. Snittet er nå 11,8 årsverk per 1.000 innbyggere over 80 år. I Kvam er det 2,1 årsverk med geriatrik sykepleier per 1.000 innbyggere over 80 år.

Andelen funksjonshemmede som opplever at de fullt ut får dekket behovet om bistand til å delta i jobb eller studier, er nasjonalt på 76,5 prosent. Ifølge tall fra Helsedirektoratet opplever 85 prosent av de funksjonshemmede i Kvam at de får den hjelpen de trenger for å kunne delta i arbeid og studier. De beste ligger på 98,1 prosent.

Bare 68 prosent synes de får dekket behovet for bistand til å delta i fritidsaktiviteter. De beste ligger på 86,3 prosent.

Barnevern

10 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
OMFANG: Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	5	5,3	6,3	285	5,6	2,7	4,1	3,8	3,1
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd	100	96	100	1	88	100	6	5,2	6
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år	86	90	94	81	86	100	4,2	4,4	4,9
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem	32	32	18,4	39	32	15,6	3,8	3,8	5,6
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem, snitt siste fire år	0	0	0		34	22			
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige	4,5	4	4,2	307	5,5	9,5	2,8	2,2	2,2
ÅRSVERK: Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk, f244	18,4	18,3	19,3	223	18,7	10	3,9	3,9	3,4
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	93	73	83	263	95	100	3,5	1,3	2,1
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år	100	100	100	1	100	100	6	6	6
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan	61	77	0		87	100	1,8	3	
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år	82	92	100	1	98	100	2,2	2,8	6
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år	11379	14891	16389	52	11905	21687	3,7	4,5	4,6
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år	0	1	2	46	0,9	3	1	3,6	4,8

Andelen barn i barnevernet er justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I barometeret er det positivt at andelen er lav, men man kan også argumentere for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel - i utgangspunktet må det være positivt at barn ikke er omfattet av tiltak. I snitt er 5,6 prosent av barna omfattet av tiltak. Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Kvam på 6,3 prosent.

Nasjonalt har andelen saker i barnevernet som tar mer enn 3 måneder å behandle, gått litt ned også i fjor. I snitt overholder kommunene nå den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 88 prosent av sakene. Andelen fristbrudd er halvert på noen få år, og har aldri vært lavere. Kommunen holder tremånedersfristen i barnevernet - det er veldig bra.

Sett de fire siste årene under ett, er statistikken litt bedre enn i normalkommunen.

Av alle barn med barnevernstiltak, er 32 prosent plassert i institusjon eller fosterhjem. Andelen har nasjonalt vært stabil de siste årene. I Kvam er 18,4 prosent i fosterhjem eller institusjon. Det er en lav andel målt mot resten av Kommune-Norge. I

barometeret regnes høy andel tiltak i hjemmet som positivt.

Målt mot antall mindreårige har bemanningen i barnevernet økt med 80 prosent i Kommune-Norge over de siste ti årene, og har aldri vært høyere. Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Kvam er noe lavere enn i normalkommunen. I fjor var bemanningen omtrent uendret.

Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Kvam er det 19,3 mot et landssnitt på 18,7 barnevernssaker per årsverk.

I landet samlet har 94,6 prosent av barna under omsorg en omsorgsplan. Andelen har aldri vært høyere. Et mindretall av barna i kommunen som er omplassert, mangler en omsorgsplan. Hvorfor er det slik?

Målt over de siste fire årene har alle barn i Kvam hatt omsorgsplan. Kan andre lære noe av kommunen?

Kommunene bruker mer penger på forebyggende helsetiltak for små barn, noe som i teorien kan redusere behovet for barnevernstiltak senere.

Korrigert for lønns- og prisvekst økte de gjennomsnittlige utgiftene til nesten 12.000 kroner per barn under 5 år. I Kvam er det regnskapsført 16389 kroner i netto utgifter i fjor.

I to av de fire siste årene har kommunen oppgitt at den har spurt brukerne. Blir svarene brukt til å forbedre tjenesten?

Barnehage

10 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
BEMANNING: Antall barn per årsverk i grunnbemanningen i kommunale barnehager	6	6,3	5,9	309	5,7	4,1	3,1	1,8	2,3
BEMANNING: Antall barn per årsverk i grunnbemanningen i private barnehager	6,5	6,4	6,1	194	5,7	4,8	1,4	1,7	1,9
PEDAGOGNORMEN: Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, uten dispensasjoner	57	60	20	320	53	100	2,9	2,9	1,9
PEDAGOGNORMEN: Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen, uten dispensasjoner	100	100	100	1	54	100	6	6	6
FAGUTDANNING: Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager	35	38	44	202	43	55	2,8	2,9	3,7
FAGUTDANNING: Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning, private barnehager	42	49	53	23	44	55	4,6	5,2	5,5
KJØNN: Andel ansatte som er menn, alle barnehager	6,5	5,3	7,7	243	11,8	16,7	2,1	1,7	2,3
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år	82	89	82	216	83	100	3,8	4,6	3,4
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år	79	83	84	161	80	100	3,8	4	4
STØRRELSE: Barn per barnehage	50	71	72	409	48	18	3,2	1	1
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	6,5	6,5	6,2	263	6,1	12,1	3,8	3,8	3,5
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	5,4	4,9	5,1	193	5,4	8,6	3,6	2,3	2,7
DEKNINGSGRAD: Andel barn 1-5 år med barnehageplass	83	94	90	196	89	100	2	4,7	3,9

Snittbemanningen i kommunale barnehager endret seg fra 5,9 barn per voksen i 2017 til 5,7 i fjor. For private barnehager er endringen fra 6,2 barn per voksne i 2017 til 6 i fjor. Barnehagenormen, som innebærer at barnehagene skal ha en grunnbemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år, ble innført fra 1. august 2018. Siden kommunene har det samlede ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi også med noen data for private barnehager, som egne nøkkeltall. Bemanningen i de kommunale barnehagene i Kvam er klart lavere enn i de beste kommunene. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå ble bemanningen -6,35 prosent dårligere i fjor. Var det et planlagt kutt eller mer tilfeldige variasjoner?

I 2018 innførte regjeringen nye utdanningskrav til personalet i barnehager. Andelen kommunale

barnehager som oppfyller pedagognormen, uten dispensasjoner, var i fjor på 52,7 prosent. Dette var en kraftig reduksjon fra fjoråret. 20 prosent av de kommunale barnehagene oppfyller pedagognormen (uten dispensasjon), ifølge tall fra Utdanningsdirektoratet. Det gir Kvam en 320. på denne tabellen.

44 prosent av de ansatte i de kommunale barnehagene i Kvam har pedagogisk utdanning. Det er omtrent på landsgjennomsnittet.

Andelen menn ansatt i barnehager er stabilt, 11,8 prosent. Allerede i 1997 satte den daværende regjeringen et mål om å ha 20 prosent menn i barnehagene. Målsettingen er senere fulgt opp i tre handlingsplaner, den siste i 2014. Andelen menn som jobber i barnehagene i Kvam er litt dårligere enn landsgjennomsnittet. De beste ligger på 16,7 prosent menn.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 82,8 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt. I Kvam går 82 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er midt på treet målt mot resten av landet. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Over tid er statistikken i Kvam ganske god, målt mot resultatene ellers i Barnehage-Norge.

Stadig flere barn går i barnehager med mer enn 100 plasser, og i snitt har størrelsen økt med 20 prosent

de siste 10 årene. Dette har skapt debatt: Klarer store enheter å ivareta barnehagens mange kvalitetsmål? Hva er en bra barnehage, og hva er tryggest? En ny Fafo-rapport viser at en barnehages størrelse i seg selv ikke avgjør kvaliteten. Samtidig viser rapporten at foreldre som har barn i små barnehager, er mer tilfredse med tilbudet enn foreldre som har barn i mellomstore og store barnehager. I snitt har en barnehage nå 48,1 barn. Barnehagene i Kvam har i følge statistikken 72 barn i snitt.

Nasjonalt har 88,8 prosent av barna plass i barnehagen. 90 prosent av barna i kommunen har barnehageplass.

Helse

7,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere	13,2	13,1	12,9	200	11,2	24	4,1	3,9	3,8
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som er åpne	50	50	50	163	32	100	4	4	4,2
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som mangler lege	0	0	0	1	2,1	0	6	6	6
FASTLEGE: Andel ledige listeplasser	7,4	7,7	7,9	163	3,8	38	3,7	3,8	3,8
HELSEØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år	105	96	111	127	106	196	3,8	3,4	3,6
PSYKISK HELSEARBEID: Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10.000 innbyggere	0,9	0	0		5,1	13,2	1,1		
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødte	169	132	121	129	84	584	4,1	3,7	3,7
SYKEHUS: Antall opphold på sykehus per 1.000 innbyggere	163	154	98	97	112	84	4,1	4,5	4,8
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn	80	84	100	1	85	100	2,5	3,1	6
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst	100	100	100	1	88	100	6	6	6
VAKSINE: Andel 2-åringar som er med i vaksinasjonsprogrammet	94	96	96	97	95	98	3,8	4,8	4,5
VAKSINE: Andel 9-åringar som er vaksinert mot meslinger	96	96	97	83	95	98	4,2	4,8	4,9
MEDISINBRUK: Total medisinbruk, per 10.000 innbyggere	6725	6779	6796	260	6778	5898	3,4	3,2	3,4
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år	385	328	289	100	223	620	4,9	4,3	3,9

Legedekningen har økt de siste ti årene. Snittet er 11,2 leger per 10.000 innbyggere. Normalt har småkommunene langt høyere legedekning enn storbyene. Legedekningen i Kvam er på 12,9 leger per 10.000 innbyggere.

Andelen av fastlegelistene som faktisk er åpne, er nå på 32,1 prosent nasjonalt. Det er ikke mange fastleger som mangler totalt, men vi kjenner ikke til hvor mange av disse som for eksempel er vikarer. I Kvam er det ledig plass på 50 prosent av fastlegelistene.

Det blir flere helsesøstre og jordmødre i Kommune-Norge. Hvis det er feil stillingskode i A-meldingen, blir årsverkene ikke registrert riktig. Dekningen av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen er ganske gjennomsnittlig. De beste ligger på 196,1 årsverk per 10.000 småbarn.

Kvam har 121 jordmødre per 10.000 fødte barn, noe som er omtrent på snittet. De beste ligger på 584 årsverk.

Fra i år måles antall opphold på sykehus, målt mot innbyggertallet. Statistikken kommer fra Helsedirektoratet.

Nasjonalt er det et betydelig fall i andelen barn med helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår. Snittet i Norge har falt fra nesten 90 prosent til 84,6 prosent på bare ett år. 100 prosent av elevene i Kvam hadde helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn. Andelen er høy målt mot resten av landet.

88,4 prosent av alle nyfødte i Norge i fjor hadde hjemmebesøk innen 14 dager. Statistikken nasjonalt har blitt stadig bedre de ti siste årene. Alle nyfødte i kommunen i fjor hadde ifølge statistikken hjemmebesøk innen to uker etter fødselen.

Nesten alle 9-åringene i kommunen er vaksinert mot meslinger, ifølge statistikken. Det er bra.

Sosialtjenesten

7,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år	5,1	5,5	5,3	340	3,9	2,2	1,6	1	1,2
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år	6,1	6,6	6,3	356	4,6	2,9	1	1	1
SOSIALHJELP: Andel mottakere 18-24 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet	8,9	7,9	7,9	254	7,1	1,5	3,7	4	3,2
SOSIALHJELP: Andel mottakere 25-66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet	5,4	5,7	5,5	285	4,5	2,1	3,5	3,4	2,7
SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad	43	50	48	378	40	14,5	1,7	1	1
SOSIALHJELP: Andel av mottakere med stønad i over 10 måneder	24	29	29	318	21	5,4	1,9	1,1	1
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde	11,3	13,9	12,7	233	10,3	5,8	3,2	2,6	3
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	12,5	8	8,8	170	16,3	61	2,4	1,6	1,6
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Årsverk til økonomisk rådgivning per 1.000 langtidsmottakere av stønad	14,8	5	19,6	138	7,2	97	3,7	2,1	3,8
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	100	97	97	83	71	100	6	5,7	5,8
INDIVIDUELL PLAN: Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad	9,1	6	5,9	130	9,2	73	3,5	2,5	2,3

Stønadslengden for unge mottakere gikk marginalt opp nasjonalt i fjor, og er på 3,9 måneder. Unge mottakere i Kvam går ganske lenge på sosialhjelp. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden for de unge var omtrent uendret i fjor.

Blant mottakere over 25 år er stønadstiden nasjonalt den lengste som er registrert de siste ti årene - 4,6 måneder. For de over 25 år i kommunen er stønadstiden lang - her har kommunen dårlig statistikk. Voksne går omtrent like lenge på stønad nå som for ett år siden.

Når vi korrigerer for behovet, mottar 5,5 prosent av de over 25 år i Kvam sosialhjelp. Snittet er 4,5 prosent.

39,5 prosent av dem som går på sosialhjelp i Norge, mottar den i mer enn 6 måneder. Andelen er nasjonalt på sitt høyeste nivå de siste 10 årene. Om lag halvparten av disse får stønad i mer enn 10 måneder, en andel som også gikk opp i fjor. Hele 48 prosent av dem som går på sosialstønad i kommunen

mottar den i minst 6 måneder. Det er en svært høy andel.

Sosialstønad gis i over 10 måneder til 29 prosent av dem som mottar støtte. Andelen er veldig høy, kommunen er på 318. plass på denne tabellen.

Nasjonalt har 10,3 prosent av de med sosialhjelp, dette som hovedinntekt. Andelen mottakere i kommunen som har sosialhjelp som hovedinntekt, er ganske normal. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

På landsbasis ble 71,1 prosent av søknadene om kommunal bolig innfridd i fjor. Andelen har vært ganske stabil de siste ti årene. I Kvam ble 97 prosent av søknadene om kommunal bolig innvilget i fjor.

Individuell plan er fortsatt relativt lite brukt i sosialtjenesten. Målt mot hvor mange som går lenge på sosialhjelp, er det nasjonalt bare 9,2 prosent som har en slik plan. I Kvam er dette verktøyet ganske lite brukt.

Kultur

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger	4,9	0,6	5	113	4,3	9,6	3,8	1	3,8
BIBLIOTEK: Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket (fra Norsk kulturindeks, Telemarksforskning)	19,8	21	19	86	15	25	4,5	4,8	4,5
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	3,8	3,5	3,8	109	3,3	6,5	3,7	3,6	3,9
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	496	460	765	264	1370	3876	2	1,9	2,4
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	608	903	695	195	792	1949	3,3	4	3,2
KINO: Kinobesøk per innbygger	1	1	0,9	155	1,4	4,1	2,4	2,9	2,6
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning), per 1.000 innbyggere	4,8	4,7	5,2	147	9,8	12,4	2,1	2,1	2,1
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	26	26	32	95	24	51	3,6	3,7	4,3
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning)	17	21	15,2	157	12,7	27	4,6	5,3	3,9
FRITIDSSENTER: Åpningstid, antall timer i året	99	129	131	275	511	3768	1,1	1,3	1,3
FRIVILLIGE: Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	8,2	9,5	11,4	194	14,5	26	2,2	2,6	2,9

De nasjonale besøkstallene for bibliotekene er foreløpig ikke oppdatert for 2018. Snittet i 2017 var på 4,3 besøk per innbygger. Besøket i biblioteket i Kvam er på et normalt nivå, målt per innbygger.

15 prosent av den voksne befolkningen i Norge er aktive lånere på biblioteket, ifølge Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning. I Kvam er 19 prosent av de voksne registrert som aktive lånere.

Bibliotekene har de siste årene hatt stadig mindre utlån. Tallene er ikke oppdatert for 2018.

Justert for lønns- og prisvekst brukte en kommune i snitt 791,5 kroner per innbygger av egne penger på idrett og idrettsanlegg i fjor. Dette er en økning fra året før. Netto utgifter til idrett og anlegg i Kvam er på 695 kroner per innbygger.

Telemarksforskning setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, både i

privat og offentlig regi. I Kvam er sysselsettingen innen kultur litt under gjennomsnittet, målt mot folketallet.

Nasjonalt går 23,6 prosent av de mellom 6 og 15 år nå på kultur- og musikkskole. Andelen ble litt lavere det siste året. I kommunene hvor tilbudet er mest populært, er det over sju ganger så mange som går på kulturskolen, som i de kommunene med færrest elever. Ifølge statistikken er det 32 prosent av barna i Kvam som går på musikk- og kulturskole. De beste kommunene ligger på 51,4 prosent.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning viser hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. I Kvam får elevene middels antall timer med undervisning.

Miljø og ressurser

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg	111	143	141	243	127	80	3,4	2,3	3
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (formålsbygg)	6,6	5,1	5,8	186	6,8	3,6	3,6	4,9	4,3
RESSURSER: Energibruk per bruker av kommunale bygg	314	320	335	217	233	160	3,2	3,1	3
AVFALL: Søppel per innbygger (kilo), korrigert for antall fritidsboliger	44	46	41	98	120	7,3	5,4	5,3	5,2
AVFALL: Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	25	25	26	244	42	52	1,8	1,5	2,6
RESSURSER: Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3)	104	90	95	272	66	47	2,4	2,8	2,6
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb.	186	291	370	55	207	589	3,5	4,2	4,6
LANDBRUK: Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar	0,3	0,3	0,1	58	1,2	0	5,3	5,4	5,8
KLIMA: Utslipp av klimagasser per innbygger, i CO2-ekvivalenter - alle utslipp	20745	22468	22507	382	12237	2091	2,5	2,5	2,6
KLIMA: Utslipp av klimagasser per innbygger, i CO2-ekvivalenter - oppvarming	84	85	68	112	160	48	5,3	5,3	5,5
KLIMA: Utslipp av klimagasser per innbygger, i CO2-ekvivalenter - avfall	200	186	174	274	241	9,5	4,1	4,2	4,2

Sektoren er en del endret i årets utgave av Kommunebarometeret. Statistikk om utslipp av klimagasser er hentet inn, og sektoren har nå et mer helhetlig preg av å ha nøkkeltall som retter oppmerksomheten mot bruk av naturressurser og miljø. Korrigert for lønns- og prisvekst gikk kommunenes energikostnader klart opp i fjor, ifølge regnskapstallene. Vi må tilbake til 2010 for å finne høyere kostnadsnivå. Snittet er nå på 127 kroner per kvadratmeter. Energikostnadene for bygg i Kvam er på 141 kroner per kvadratmeter, ifølge SSB.

Statistikken for formålsbygg inkluderer de sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.). Nasjonalt utgjør arealet i snitt 6,8 kvadratmeter per innbygger. Arealet er omtrent uendret. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små. Kvam har litt færre kvadratmeter bygg målt mot innbyggertallet, enn det som er typisk i kommunene. Gjennomsnittet er betydelig påvirket av de største kommunene.

Energibruk per bruker av kommunale bygg er et nytt nøkkeltall i barometeret. Statistisk sentralbyrå publiserer tallet, basert på et teoretisk antall brukere. Nøkkeltallet bør kunne si noe om energibruken er høy eller lav, men det vil være usikkerhet knyttet til statistikken.

Et viktig ressurssspørsmål er hvor mye søppel som produseres. Søppelmengden er korrigert for antallet fritidsboliger som er registrert i kommunen, basert på nasjonale tall for bruk av fritidsbolig og antall personer per husstand. Dermed vil store hyttekommuner komme noe bedre ut i statistikken enn tidligere. Søppel per innbygger gikk ned i fjor, men det mangler en del data fra kommunene. Tallene er derfor ganske usikre.

Nasjonalt leveres 41,5 prosent av husholdningsavfallet til gjenvinning eller biologisk behandling. Det er omtrent som før. De beste kommunene her ligger på godt over 50 prosent, de dårligste på ned mot og under 20 prosent. Andelen av avfallet i kommunen som går til materialgjenvinning eller biologisk behandling, ligger litt under gjennomsnittet.

Kommunenes utgifter til rekreasjon i tettsted har økt med nesten 20 prosent det siste året, selv etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. Det er andre året på rad at utgiftene øker betydelig på dette området.

Andelen av dyrket og dyrkbar jord som er omdisponert de siste årene, kan indikere presset på arealer i kommunen. I Kvam er svært lite jordbruksareal omdisponert de siste årene, ifølge statistikken.

I årets kommunebarometer har vi tre nøkkeltall for utslipp av klimagasser. Tallene viser at utslippene i alle tre kategorier har gått tydelig tilbake de siste årene. Kvam slipper ut 22507 kilo klimagasser per

innbygger (målt i CO₂-ekvivalenter), og dette er mye høyere enn landsgjennomsnittet.

Saksbehandling

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist	22	26	16,1	264	7,9	0	2,3	2,2	3
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist	25	0	0	1	13	0	2,5		6
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist	19,6	0	28	225	7,8	0	2,3		2,5
TILSYN: Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn	3,3	2	5,6	110	10,2	33	1,8	1,3	2,3
GEBYR: Saksbehandlingsgebyr for enebolig	12463	13335	14268	261	14105	0	3,5	3,6	3,5
PLAN: Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan	100	40	0		0	0	1	4,1	
PLAN: Andel av byggesøknader i områder med restriksjoner som er innvilget	100	40	0		0	0	1	4,9	
PLAN: Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	53702	64277	65639	252	70479	10422	4	3,6	3,7

Andel saker med fristbrudd har gått litt ned de siste par årene, og i fjor var andelen på 7,9 for Kommune-Norge. De nyeste dataene som er brukt i Kommunebarometeret viser at kommunen brøt fristene i 16,1 prosent av sakene.

Antall faktiske tilsyn målt mot antall byggesaker viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene, og en god del som ikke rapporterer. På grunn av endringer hos SSB er kildegrunnlaget i år nytt, dermed er de tidligere tallene i Kommunebarometeret ikke sammenlignbare. I ganske få tilfeller fører kommunen faktisk tilsyn med byggesakene, ifølge statistikken.

Nasjonalt varierer gebyret for å saksbehandle en enebolig voldsomt. Noen kommuner oppgir at de ikke krever gebyr i det hele tatt, mens de dyreste kommunene ligger på en kostnad på nesten 30.000 kroner eller mer. Forbrukerrådet har sommeren 2018 advart SSB mot å slutte å samle inn dette nøkkeltallet. «Gjennomgangen Forbrukerrådet fikk gjort i 2017

viser at gebyrforskjellene er enorme og at forskjellene mellom kommunene blir større. I tillegg øker flere av gebyrene radikalt uten åpenbar grunn», påpeker rådet i et brev til byrådet. Saksbehandlingsgebyret for enebolig er omtrent middels i Kvam på 14268 kroner, ifølge tallene fra Statistisk sentralbyrå.

SSB har ikke oppdaterte tall for dette for 2018.

Andelen byggesøknader i områder med restriksjoner som har blitt innvilget har vært høy de siste årene. Vi har ikke fått oppdaterte tall fra SSB for dette i 2018.

Gebyrene for privat forslag til reguleringsplan har gradvis økt de siste årene, og avstanden mellom de rimeligste og de dyreste kommunene øker. I Kvam må man betale 65639 kroner i gebyr for privat forslag til reguleringsplan. Størrelsen på gebyret er noe lavere enn gjennomsnittet for kommunene i landet.

Vann og avløp

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing	8917	9324	10241	162	11206	7497	4,3	4,2	4,2
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet E-coli	100	100	100	1	98	100	6	6	6
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet IE	100	100	100	1	99	100	6	6	6
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet farge	92	100	100	1	99	100	1,8	6	6
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet pH	87	87	87	341	98	100	3	3,2	3
LEVERANSE: Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	0,3	0,9	0,6	320	0,8	0	4,7	3,4	4
VANNLEKKASJE: Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	35	35	35	269	30	6,1	3	2,9	2,8
ALDER: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (%)	1,1	1,4	1,8	30	0,6	2,3	4,1	4,8	5,2
ALDER: Alder på vannledningsnettet (år)	35	35	34	246	33	18	3	3	3,3
ALDER: Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp (%)	0,4	0,4	0,6	103	0,6	1,6	2,4	2,7	3,6
ALDER: Alder på spillvannsnettet (år)	22	23	23	77	30	16	4,8	4,6	4,8
RENSEKRAV: Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav	93	92	97	79	60	100	5,6	5,5	5,8
ANLEGG: Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett	0	0	0	1	5,1	0			6
OVERSVØMMELSER: Antall oversvømte kjellere hvor kommunen har erkjent ansvar, per 10.000 innbyggere	0	0	0	1	0,9	0		6	6

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Vann, avløp, renovasjon og feiing er inkludert. Summene er justert for den generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises dermed i faste 2018-kroner. Gebyrene har sunket det siste året, og er i snitt på 11206 kroner. Gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing i Kvam er litt lavere enn gjennomsnittet. Det er positivt så sant det ikke betyr at anleggene er utdaterte og dårlig vedlikeholdt.

Nesten alle innbyggere tilknyttet kommunale vannverk har tilfredsstillende kvalitet på vannet. De fire nøkkeltallene for vannkvalitet i barometeret bidrar særlig til å identifisere kommuner hvor dette ikke er tilfellet. Det er først og fremst pH-verdier som er et problem i en del kommuner.

Lekkasje fra vannledningsnettet er et problem i mange kommuner, hvor en stor del av vannet rett og slett forsvinner. Det er dårlig utnyttelse av ressursene,

og her er det ingen bedring å spore over tid. I snitt forsvinner fortsatt 29,8 prosent av vannet på veien. I de dårligste kommunene er lekkasjen på rundt eller over 60 prosent. Ifølge statistikken lekker det en god del fra ledningsnettet i Kvam. Mange kommuner har langt bedre statistikk.

Fornyingen av vannledningsnettet har de tre siste årene vært ganske god.

I tillegg til fornyelsestakten for vann- og avløpsnett, har vi i år også med gjennomsnittlig alder for ledningsnettet. Vannledningsnettet i Kommune-Norge som har en kjent alder, er i snitt 33 år gammelt. I Kvam er snittet 34 år. Det gir kommunen en 246. plass på denne tabellen.

Heller ikke spillvannsnettet skiftes ut raskt nok på nasjonalt nivå. Andelen av spillvannsnettet som er fornyet siste tre år er nå 0,6 prosent. Utskifting av spillvannsnettet i Kvam har vært prioritert på nivå med Kommune-Norge ellers de tre siste årene, ifølge statistikken.

I snitt er spillvannsnettet i kommunen som har en kjent alder, på 23 år. Snittet for Kommune-Norge er 30 år.

Økonomi

10 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste år, i prosent av brutto driftsinntekter	2,4	1,8	1,6	139	1,6	4,4	2,7	2,6	3,5
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste fire år, i prosent av brutto driftsinntekter	0	0,5	0,8	344	3	5,8		1,5	2
DRIFTSMARGIN: Brutto driftsresultat siste år i prosent av brutto driftsinntekter	2,2	2,4	3,6	103	2	10,1	2,8	3,2	4
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter	3,7	6,1	9,4	244	12,1	28	2,1	2,2	2,9
DISPOSISJONSFOND: Endring i disposisjonsfond siste år	2,2	2,3	3,4	73	0,7	10,1	3,5	4,1	4,2
GJELD: Netto renteekspontert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	57	53	54	291	39	-9,2	2,5	2,7	2,6
GJELD: Endring i renteekspontert gjeld siste år	-1,3	-4	1,2	191	3,2	-16,6	4,3	4	3,7
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag	0,5	0,5	0,1	134	0,4	-1,8	3,7	3,6	3,9
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter	16,3	15,8	18,4	322	15	5,7	3	3,3	2,8
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år	79	79	80	258	69	43	2,4	2,6	2,7
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	9,7	9,7	9,2	400	5,9	0,8	1,3	1	1

Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Nytt av året er at en del kommuner får inntekter fra Havbruksfondet. Denne utbetalingen er trukket fra, for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen. Nasjonalt ble korrigert netto driftsresultat på 1,6 prosent i 2018. For dette nøkkeltallet kan det være viktigere å se på kommunens eget resultat, enn hvordan man klarer seg mot resten av landet. Korrigert netto driftsresultat var på 1,6 prosent i fjor. Det er bra, i likhet med mange andre kommuner. Resultatet var omtrent som for ett år siden.

Målt over de siste fire årene har driften så vidt gått i pluss. Egentlig bør marginen vært bedre enn dette.

Disposisjonsfondet er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Tallene viser en liten nedgang nasjonalt det siste året, men nivået ligger fortsatt høyt. Fondene i kommunene samlet er nå på 12,1 prosent av brutto driftsinntekter. Kvam har en ganske stor sum penger på 'bok' i form av disposisjonsfond (9,4 prosent). Har kommunestyret

et vedtatt mål for hvor stort disposisjonsfondet bør være?

Netto renteekspontert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. I snitt er renteekspontert gjeld på 39,1 prosent av brutto driftsinntekter, noe lavere enn for ett år siden. Netto renteekspontert gjeld i kommunen er langt høyere enn landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Kvam ligger på 54 prosent.

Det siste året har gjeldsgraden i Kvam vært omtrent uendret.

Kommune-Norge samlet bruker 0,4 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Kvam har ingen problemer hva gjelder å betjene gjelda. Netto finans, før avdrag, utgjør bare 0,1 prosent.

Investeringsnivået har vært litt høyt i Kvam de fire siste årene.

GRATULERER

med klimavennlige investeringer i 2018

AGDER RENOVASJON IKS | ALTA KOMMUNE |
BÆRUM KOMMUNE | DYRØY ENERGI AS | EID
INDUSTRIHUS KF ELVERUM KOMMUNE | ELVERUM
TOMTESELSKAP AS ENEBAKK KOMMUNE | FJELL
VATN, AVLØP OG RENOVASJON AS | FLATANGER
KOMMUNE | FLATÅS IDRETTSLAG | FLESBERG
KOMMUNE | GJØVIK RÅDHUS AS | GRANE KOMMUNE
HALDEN KOMMUNE | HAUGALAND INTERKOMMUNALE
MILJØVERK | HIAS IKS | JEVNAKER KOMMUNE
KONGSVINGER KOMMUNE | KRØDSHERAD KOMMUNE
KVÆFJORDKOMMUNE | KVÆNANGENKOMMUNE | LINDÅS
KOMMUNE | LYNGEN KOMMUNE | MIRA IKS | MOLDE OG
ROMSDAL HAVN IKS | MOSS KOMMUNE | NESODDEN
KOMMUNE | NORD-ODAL KOMMUNE | NÆRØY KOMMUNE
OPPEGÅRD KOMMUNE | OPPLEVELSESSENTERET
ØSTFOLDBADET AS | OSLO KOMMUNE | RENDALEN
KOMMUNE | RENOVASJON I GRENLAND IKS
RØDVEN VASSVERK SA | RØMSKOG KOMMUNE | SEL
KOMMUNE | SKAUN KOMMUNE | SKJERVØY KOMMUNE
STAVANGERREGIONEN HAVN IKS | STEINKJERBYGG KF
SURNADAL KOMMUNE | SØNDRE LAND KOMMUNE
SØR-ODAL KOMMUNE | TIME KOMMUNE TRONDHEIM
KOMMUNE | TVEDESTRAND KOMMUNE TØNSBERG
KOMMUNE | ULVIK HERAD | VESTFOLD FYLKESKOMMUNE
ÅLESUNDREGIONEN INTERKOMMUNALE MILJØSELSKAP IKS

I 2018 finansierte KBN 85 store og små grønne prosjekter i over hele landet. Totalt betalte vi ut 7,3 milliarder kroner i grønne lån til klima- og miljøvennlige investeringer i kommunesektoren i fjor.

Når dere kutter klimagassutslippene, kutter vi renta. Grønne lån får en lavere rente enn ordinære lån.

Ta kontakt med oss for gunstig finansiering av deres grønne investeringer i 2019!

www.kommunalbanken.no/gronn

KBN Kommunalbanken
Norge

Hva er korrigert netto driftsresultat?

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Netto driftsresultat forteller imidlertid ikke alltid hvordan den reelle, langsiktige driftsmarginen er, fordi det er enkeltinntekter og utgifter som forstyrrer bildet.

Tabellen under viser utviklingen i korrigert netto driftsresultat for kommunen. Anbefalt nivå er Teknisk beregningsutvalgs generelle anbefaling for kommunesektoren (1,75 %).

Nytt i 2019 er at vi korrigerer for utbetalingen fra Havbruksfondet. Dette er reelle inntekter kommunene kan bruke som de ønsker, men inntekten kan i realiteten ikke finansiere løpende drift i særlig grad, med mindre kommunen bruker den over flere år. Inntekten for 2019 blir om lag 1/7 av nivået i 2018, og nivået i 2020 er fullstendig ukjent.

Å se på driftsresultatet inkludert Havbruksfondet betyr at man i mange tilfeller vil få et bedre inntrykk av driftsøkonomien enn det som er realiteten.

Netto driftsresultat har i hovedsak vært bedre enn den reelle driftsmarginen skulle tilsi de siste årene. Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat for to faktorer: netto premieavvik (funksjon 170/funksjon 171) og netto avsetninger til bundne fond.

I mange kommuner spiller korreksjonen liten rolle, men generelt vil korrigert netto resultat være lavere enn det som er oppgitt som netto driftsresultat.

I enkeltkommuner vil det for enkelte år være betydelig forskjell mellom netto driftsresultat og korrigert resultat.

Til og med barometeret i 2014 justerte vi også for momskompensasjon for investeringer, som tidligere ble ført som en inntekt i driftsregnskapet.

Slik er korreksjonen beregnet for kommunen siste år:

REGNSKAPSÅR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsinntekter	566	596	669	676	700	701	714	796	814	883
- utbetaling Havbruksfondet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15,9
Brutto driftsinntekter korrigert	566	596	669	676	700	701	714	796	814	867,1
Netto driftsresultat	9,6	10,7	52,2	18,4	15,1	-4,5	-21,1	17,6	19,6	49,7
- utbetaling Havbruksfondet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15,9
- mva på investeringer	7,2	3,2	8,4	21	11	5,8	0	0	0	0
+ bruk av bundne fond	17,1	26,9	35,4	24,7	27,7	31,2	13,2	9,7	7	5
- avsetning til bundne fond	30,4	28,3	48,7	28,1	27,8	31,3	15,2	8,7	10,7	15,5
+ netto utgifter f 170	-20,7	-6,6	-7,3	-15,1	-11,6	0,5	1,5	-10,8	-13,9	-16
+ netto utgifter f 171	0	0	0	0	0	0	0	10,9	12,4	14,4
Korrigert netto driftsresultat	-31,6	-0,5	23,2	-21,1	-7,5	-9,9	-21,7	18,8	14,4	21,7

Tabellen viser korreksjonen i kommunen, målt i millioner kroner.

Kostnadsnivå

5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2017	KB 2018	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2019	KB 2017	KB 2018	KB 2019
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	17422	15802	15306	241	14947	12566	1,3	2,5	3,2
PLEIE OG OMSORG: Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	0	0	0		0	16634	0	0	0
BARNEHAGE: Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	8735	8277	9629	304	9069	7421	3,9	4,5	3
BARNEVERN: Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2437	1815	2528	259	2478	881	3,4	4,6	3,4
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter til sosialtjeneste per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3751	4108	3886	367	2703	825	2,9	2,6	2
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3260	3155	3320	313	2937	1971	2,9	3,1	2,8
ADMINISTRASJON: Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4308	4280	4605	206	4739	3183	3,6	3,4	3,7

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2018. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv. Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2018-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år. Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Kvam ligger omtrent på gjennomsnittet for Kommune-Norge. Kostnadene ble litt lavere i kommunen i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger over 50 prosent over de rimeligst drevne kommunene i kostnad - og det er etter at vi har korrigert for ulikt utgiftsbehov. Justert for lønns- og

prisveksten var utgiftene i pleie og omsorg omtrent uendret i fjor, ifølge statistikkene.

Netto utgifter til barnehage har nasjonalt vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst. Statistikken er bare sammenliknbar tilbake til 2015. Barnehagekostnadene i kommunen ligger midt på treet. Kostnadene i barnehagene økte med 16,3 prosent i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kostnadene i Barnevern-Norge sto stille i fjor, målt per innbygger, etter at vi altså har korrigert for lønns- og prisvekst. Året før var kostnadsveksten svært høy. Kostnadene i barnevernet i Kvam er midt på treet. Det siste året har utgiftene i barnevernet gått opp med 39 prosent, etter at vi har tatt hensyn til prisveksten.

Slik kommer kommunene i fylket ut på totaltabellen

PLASS	KOMMUNE	GRUNN- SKOLE	PLEIE OG OMSORG	BARNE- VERN	BARNE- HAGE	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	KOST- NADER
6	Os	77	71	77	288	341	275	25	18
10	Fusa	68	31	34	107	147	114	259	47
56	Sveio	264	301	97	203	222	190	19	40
88	Meland	96	101	205	268	172	120	356	222
102	Bergen	51	308	173	195	307	342	82	128
108	Jondal	373	106		19	73		96	268
113	Granvin	248		204	21	84		58	350
136	Modalen	3	49		2			88	345
171	Samnanger	35	159	105	186	93	353	346	288
172	Voss	219	212	327	248	163	203	184	201
180	Stord	167	83	244	246	352	173	397	49
191	Bømlo	164	218	180	77	360	211	312	180
192	Tysnes	94	251	226	285	269	64	210	261
205	Kvam	149	15	72	311	31	355	338	287
208	Fitjar	199	51	215	301	349	366	142	104
212	Sund	109	394	193	238	336	241	279	141
238	Askøy	121	237	213	256	380	253	387	135
254	Lindås	284	55	265	289	272	204	65	253

Tabellen viser maksimalt 20 kommuner for fylker med mer enn 20 kommuner.

De beste kommunene i kommunegruppa

PLASS	KOMMUNE	GRUNN- SKOLE	PLEIE OG OMSORG	BARNE- VERN	BARNE- HAGE	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	KOST- NADER
1	Oppdal	16	161	35	45	25	87	37	181
26	Gloppen	60	235	22	47	32	134	410	226
50	Eid	8	284	163	153	21	206	411	164
54	Klæbu	67	222	134	167	81	106	311	20
56	Sveio	264	301	97	203	222	190	19	40
63	Øyer	5	28	114	341	270	191	206	336
72	Ulstein	47	63	303	280	152	199	383	171
73	Volda	117	116	276	53	220	221	296	264
81	Nord-Aurdal	102	8	164	356	161	269	140	194
90	Flekkefjord	120	312	39	160	216	115	227	205
95	Farsund	194	375	12	214	375	95	122	112
98	Lillesand	139	320	130	112	304	88	276	184
133	Lyngdal	251	22	223	369	196	215	287	96
135	Vågsøy	78	262	94	291	139	150	341	292
141	Froland	270	134	203	243	193	122	380	33
145	Inderøy	203	217	147	136	279	102	274	100
149	Åsnes	356	42	321	100	223	261	289	113
154	Nome	128	39	294	63	117	337	403	248
172	Voss	219	212	327	248	163	203	184	201
175	Vågan	141	78	189	241	339	86	290	325

Slik gikk det med de kommunen likner mest på

PLASS	KOMMUNE	GRUNN- SKOLE	PLEIE OG OMSORG	BARNE- VERN	BARNE- HAGE	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	KOST- NADER
63	Øyer	5	28	114	341	270	191	206	336
77	Ørsta	32	300	242	69	332	230	354	75
78	Selbu	127	153	326	224	33	50	300	160
81	Nord-Aurdal	102	8	164	356	161	269	140	194
90	Flekkefjord	120	312	39	160	216	115	227	205
99	Seljord	131	327	206	15	112	136	304	278
135	Vågsøy	78	262	94	291	139	150	341	292
145	Inderøy	203	217	147	136	279	102	274	100
166	Hemne	266	33	218	116	149	186	197	
171	Samnanger	35	159	105	186	93	353	346	288
189	Namsos	244	75	309	87	267	287	195	
205	Kvam	149	15	72	311	31	355	338	287
211	Rauma	196	184	149	244	274	174	373	48
257	Meldal	289	244	63	109	83	332	239	332
293	Brønnøy	265	157	232	209	275	278	253	283
311	Hadsel	340	374	324	18	276	73	242	315
317	Kvinnherad	239	195	192	152	383	223	315	260
340	Alstahaug	357	294	354	156	230	81	333	281
360	Lenvik	349	351	107	271	165	196	299	246
363	Etne	370	313	384	339	228	262	151	232

Utvalget er basert på indikatorer innen økonomi, demografi og geografi. Utvalget er gjort av Kommunal Rapport, basert i hovedsak på data fra statsbudsjettet.

Målt mot egne naboer

PLASS	KOMMUNE	GRUNN- SKOLE	PLEIE OG OMSORG	BARNE- VERN	BARNE- HAGE	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	KOST- NADER
10	Fusa	68	31	34	107	147	114	259	47
108	Jondal	373	106		19	73		96	268
113	Granvin	248		204	21	84		58	350
171	Samnanger	35	159	105	186	93	353	346	288
172	Voss	219	212	327	248	163	203	184	201
205	Kvam	149	15	72	311	31	355	338	287
282	Vaksdal	126	102	318	353	289	247	80	84
317	Kvinnherad	239	195	192	152	383	223	315	260
342	Ullensvang	198	247	341	50	49	140	169	409

Endringer i Kommunebarometeret fra tidligere år

Totalt er det ett nøkkeltall mindre i årets barometer, målt mot fjorårets versjon. Det er i år noen ganske få endringer hva gjelder hvilke nøkkeltall som er i bruk.

Den viktigste endringen er hvordan karakterskalaen er satt sammen. Karakteren 3,5 gis nå til kommuner som ligger på landsgjennomsnittet. Tester på tidligere års barometer indikerer at det har liten praktisk betydning for de aller fleste kommunene, men at det kan påvirke enkeltkommuner i betydelig grad.

Særlig for nøkkeltall hvor landsgjennomsnittet ligger nær de beste eller de dårligste kommunene, vil endringen ha stor effekt på karakterene.

Dette er en kort oversikt over de nye nøkkeltallene:

Grunnskole: Fysisk aktivitet, elevtimer på 5.-7. trinn.

Pleie og omsorg: Korttidsplasser, andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold. Demens, Antall vedtak om dagaktivitet til hjemmeboende med demens, målt mot antall hjemmeboende med demens.

Barnehage: Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, uten dispensasjoner. Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen, uten dispensasjoner. Et par andre nøkkeltall har fått ny kilde (Utdanningsdirektoratet i stedet for SSB).

Helse: Sykehus, antall opphold på sykehus per 1.000 innbyggere (erstatter antall innleggelser).

Sosialhjelp: Økonomisk rådgivning, årsverk til økonomisk rådgivning per 1.000 langtidsmottakere av stønad.

Miljø og ressurser: Energibruk per bruker av kommunale bygg. Utslipp av klimagasser per innbygger, i CO₂-ekvivalenter - alle utslipp, oppvarming og avfall.

Saksbehandling: Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan. Andel av byggesøknader i områder med restriksjoner som er innvilget. Gebyr for privat forslag til reguleringsplan.

Slik blir karakterene fordelt mellom kommunene

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren.

Ved å sette grensen på ca. den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna «normalen» i Kommune-Norge. Det ville også være urimelig om det bare var én kommune som kunne få toppkarakter.

På samme måte er grensen for bunnkarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

En kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som er lik landsgjennomsnittet.

Det er disse kommunene vi ofte betegner som «normalkommunen». Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi ignorert hele nøkkeltallet og beregnet totalscore ut fra de tallene som faktisk er levert.

Spørsmål om Kommunebarometeret? Send epost til barometer@kommunal-rapport.no.